

Bruxelles, 14. svibnja 2024.
(OR. en)

9773/24

SPORT 51
SAN 272
SOC 350

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o doprinosu sporta u vlastitoj organizaciji podupiranju aktivnog i zdravog načina života u Europskoj uniji

Za delegacije se u prilogu nalaze navedeni zaključci koje je odobrilo Vijeće (obrazovanje, mladi, kultura i sport) na sastanku 13. i 14. svibnja 2024.

Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o doprinosu sporta u vlastitoj organizaciji podupiranju aktivnog i zdravog načina života u Europskoj uniji

VIJEĆE I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA, KOJI SU SE SASTALI U OKVIRU VIJEĆA,

PODSJEĆAJUĆI NA:

1. članak 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) kojim se Europskoj uniji dodjeljuje nadležnost za poduzimanje djelovanja u području sporta u svrhu podupiranja, koordiniranja ili dopune djelovanja država članica te na članak 165., u skladu s kojim Unija doprinosi promidžbi europskog sporta, vodeći pritom računa o specifičnoj prirodi sporta, njegovim strukturama koje se temelje na dobrovoljnim aktivnostima te njegovoj društvenoj i obrazovnoj ulozi;
2. plan rada Europske unije u području sporta za razdoblje 2021. – 2024.¹ i prioritetno područje o promicanju „sudjelovanja u sportu i zdravstveno usmjerenoj tjelesnoj aktivnosti” te glavni cilj povećanja „sudjelovanja u zdravstveno usmjerenoj tjelesnoj aktivnosti kako bi se promicali aktivan način života prihvatljiv za okoliš, socijalna kohezija i aktivno građanstvo”;
3. Preporuku Vijeća o međusektorskom promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje² u kojoj se ističe da su koristi od tjelesne aktivnosti tijekom cijelog života, uključujući redovitu sportsku aktivnost i tjelovježbu, od iznimne važnosti;

¹ Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o planu rada Europske unije u području sporta (1. siječnja 2021. – 30. lipnja 2024.), SL C 419, 4.12.2020., str. 1.

² Preporuka Vijeća od 26. studenoga 2013. o međusektorskom promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje, SL C 354, 4.12.2013., str. 1.

4. rezultate posebnog istraživanja Eurobarometra br. 525 o sportu i tjelesnoj aktivnosti u kojem se zaključuje da i dalje postoji snažna potreba za promicanjem sporta i redovite tjelesne aktivnosti, posebice među građanima i građankama starijima od 24 godine, koji se s godinama obično sve manje bave redovitom tjelesnom aktivnošću³;
5. revidiranu Europsku povelju o sportu Vijeća Europe, kojom se nastoji svakom pojedincu omogućiti da sudjeluje u sportu te posebice zajamčiti da svatko ima priliku sudjelovati u sportu u sigurnom, zaštićenom i zdravom okruženju⁴;
6. rezoluciju Europskog parlamenta naslovljenu „Cjelovit pristup sportskoj politici: dobro upravljanje, dostupnost i integritet”⁵, posebno točku 75. u kojoj se države članice pozivaju da dodijele više sredstava za otvaranje javnih sportskih terena i igrališta kako bi se povećao jednostavan pristup amaterskom sportu;

PRIMAJUĆI NA ZNANJE SLJEDEĆE:

7. Za potrebe ovih zaključaka sport u vlastitoj organizaciji odnosi se na sve oblike tjelesne aktivnosti koji se mogu odvijati u neformalnim okruženjima, općenito tijekom slobodnog vremena, koji ne slijede stroga formalna sportska pravila i koji nužno ne uključuju natjecateljski element. Te aktivnosti mogu se odvijati u lokalnim i neformalnim okruženjima, kao što su parkovi i gradske četvrti, ali i u objektima sportske infrastrukture, individualno ili kolektivno, na primjer s prijateljima, kolegama i članovima obitelji.

³ Europska komisija, posebno istraživanje Eurobarometra br. 525, „Sport i tjelesna aktivnost (2022.)”, 2068/SP525, cjelovito izvješće, str. 6., rujan 2022.

⁴ Preporuka o revidiranoj Europskoj povelji o sportu CM/Rec(2021)5, koju je Odbor ministara usvojio 13. listopada 2021. na 1414. sastanku zamjenika ministara, članak 1. stavak 1. točka (b).

⁵ Rezolucija Europskog parlamenta od 2. veljače 2017. o cjelovitom pristupu sportskoj politici: dobro upravljanje, dostupnost i integritet (2016/2143(INI)), SL C 252, 18.7.2018., str. 2.

8. Stanovnici Europske unije sve se više bave tjelesnom aktivnošću u raznim prostorima i sve se više okreću neformalnim okruženjima, kao što su parkovi, druga vanjska područja ili njihovi domovi kako bi se u određenom trenutku svojeg života bavili sportom i tjelesnom aktivnošću⁶.
9. Jedna od tri odrasle osobe u Europi ne ispunjava smjernice Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) o tjelesnoj aktivnosti, a gotovo polovina nikad ne vježba ili se ne bavi sportom, pri čemu su stope niže među ženama, starijim osobama i pripadnicima nižih društveno-ekonomskih skupina⁷.
10. Rezultati u vezi sa sjedilačkim načinom života pokazuju da gotovo 40 % Europljana sjedi više od pet i pol sati dnevno, pri čemu su stope više među službenicima, upraviteljima, učenicima i studentima te nezaposlenim osobama⁸.
11. Glavne prepreke bavljenju sportom, kako je utvrđeno u nizu studija, jesu nedostatak vremena da mu se posveti, nedostatak motivacije, troškovi, zdravstveni problemi i nedostatak želje za bavljenje natjecateljskim aktivnostima⁹. Sport u vlastitoj organizaciji može doprinijeti prevladavanju nekih od tih prepreka i potaknuti sudjelovanje u sportu jer pruža vrijedne opcije za sudjelovanje u pogledu potrebnog vremena, predanosti, opreme, infrastrukture i troškova;

⁶ Europska komisija, posebno istraživanje Eurobarometra br. 525, „Sport i tjelesna aktivnost (2022.)”, 2068/SP525, cjelovito izvješće, str. 35–38, rujan 2022.

⁷ OECD/SZO (2023.), *Step up! Tackling the Burden of Insufficient Physical Activity in Europe* (Pokrenimo se! Suočavanje s teretom nedovoljne tjelesne aktivnosti u Europi), OECD Publishing, Pariz, str. 25.

⁸ Europska komisija, posebno istraživanje Eurobarometra br. 525, „Sport i tjelesna aktivnost (2022.)”, 2668/SP525, sažeto izvješće, str. 31., rujan 2022.

⁹ Europska komisija, posebno istraživanje Eurobarometra br. 525, „Sport i tjelesna aktivnost (2022.)”, 2668/SP525, sažeto izvješće, str. 18., rujan 2022.

ISTIČUĆI SLJEDEĆE:

12. Sport u vlastitoj organizaciji, zajedno s organiziranim sportom, može imati pozitivnu ulogu u povećanju bavljenja sportom i zdravstveno usmjerenom tjelesnom aktivnošću kako bi se promicali aktivan, zdrav i održiv način života te socijalna kohezija i aktivno građanstvo.
13. Različiti oblici sportskih aktivnosti, odnosno organizirani sport i sport u vlastitoj organizaciji, trebaju se smatrati komplementarnima u podupiranju aktivnog i zdravog načina života, sa znatnim potencijalom da budu uzajamno korisni.
14. Nema dovoljno europskih studija i dostupnih podataka koji se specifično odnose na sudjelovanje građana u sportu u vlastitoj organizaciji.
15. Ulaganjem u bilo koji oblik sudjelovanja u sportu može se ostvariti pozitivan društveni povrat ulaganja¹⁰.
16. Bavljenje sportom u vlastitoj organizaciji trebalo bi biti sigurno i pristupačno svima; to bi trebalo biti okruženje u kojem svatko može sigurno vježbati, neovisno o rodu, dobi, seksualnoj orijentaciji, fizičkom stanju, invaliditetu ili podrijetlu.
17. Digitalna rješenja mogu imati važnu ulogu u jačanju sudjelovanja i promicanju tjelesne aktivnosti; ona pružaju vrijednu potporu bavljenju sportom i mogu pomoći javnim tijelima i sportskim organizacijama da steknu bolji uvid u sport u vlastitoj organizaciji i pruže potporu pojedincima uključenima u tu vrstu sporta.
18. Pojedinci uključeni u sport u vlastitoj organizaciji trebali bi imati koristi od odgovarajućih smjernica i informacija kako bi im se pomoglo da bolje iskoriste dostupne resurse i alate, kao što su društveni mediji i digitalne aplikacije te alati povezani sa zdravljem, sportom i tjelesnom spremnošću;

¹⁰ OECD/SZO (2023.), *Step up! Tackling the Burden of Insufficient Physical Activity in Europe* (Pokrenimo se! Suočavanje s teretom nedovoljne tjelesne aktivnosti u Europi), OECD Publishing, Pariz, str. 3.

POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE DA NA ODGOVARAJUĆIM RAZINAMA:

19. kad je riječ o zdravlju, dobrobiti i socijalnoj uključenosti,
- a) promiču i podupiru politike kojima se potiče bavljenje sportom u vlastitoj organizaciji kao sredstvo poticanja cjeloživotne tjelesne aktivnosti i sporta te promicanja njihovih koristi za dobrobit i za fizičko i mentalno zdravlje stanovništva¹¹;
 - b) potiču sport u vlastitoj organizaciji i kao sredstvo sprečavanja rizika povezanih s nezaraznim bolestima i promicanja zdravstveno usmjerene tjelesne aktivnosti, primjerice u školama, u zdravstvenim ustanovama (uključujući domove za starije i nemoćne osobe), na radnom mjestu i putem otvorenih događanja u zajednici¹²;
 - c) promiču sudjelovanje u sportu u neformalnom okruženju među građanima gradskih i ruralnih područja koji žive u područjima u kojima nema dovoljno sportskih objekata i javnih prostora prikladnih za bavljenje sportom;
 - d) istraže potencijal propisivanja tjelesne aktivnosti kao načina promicanja sporta i tjelesne aktivnosti u organiziranom i neformalnom okruženju¹³. Zdravstveni djelatnici mogu imati ključnu ulogu u preporučivanju i poticanju sudjelovanja u sportskim ili tjelesnim aktivnostima primjerenima zdravstvenom stanju svakog pojedinca, u bliskoj suradnji s kvalificiranim sportskim stručnjacima;

¹¹ Osobito žena, djece, mladih, starijih osoba, izoliranih osoba, osoba s invaliditetom ili kroničnim bolestima, neaktivnih osoba, osoba s ograničenim financijskim sredstvima i pripadnika manjina.

¹² Aktivnost koja je organizirana i odvija se na lokalnoj razini.

¹³ Takve inicijative mogu se sufinancirati i iz Europskog socijalnog fonda plus i programa „EU za zdravlje”.

20. kad je riječ o bavljenju sportom,

- a) podupiru inicijative politike, mjere i javne kampanje na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kojima se promiču koristi i dostupnost sporta i tjelesne aktivnosti, među ostalim u neformalnom okruženju, među stanovništvom;
- b) prema potrebi izrađuju i šire smjernice, u suradnji sa sportskim pokretom, o načinima sudjelovanja u sportu u vlastitoj organizaciji, na primjer o planovima treninga i sigurnosti;
- c) promiču, ako je to moguće, razvoj alata kojima se pojedincima koji se bave sportom u vlastitoj organizaciji omogućuje da lako pronađu smjernice i identificiraju kvalificirano osoblje, posebno trenere¹⁴, koji su prošli certificirano osposobljavanje;
- d) promiču i podupiru inicijative u zajednici kojima se potiče sudjelovanje u sportu u neformalnom okruženju u suradnji s ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje, organizacijama mladih, sportskim klubovima, fitness klubovima, udrugama za starije osobe i udrugama koje djeluju u gradskim četvrtima;
- e) prema potrebi surađuju sa sportskim pokretom kako bi se razvio ili proširio raspon rekreativnih tjelesnih aktivnosti koje se nude u sportskim klubovima;
- f) podižu svijest o mogućim rizicima¹⁵ povezanim s upotrebom društvenih medija i digitalnih aplikacija i alata povezanih sa zdravljem, sportom i tjelesnom spremnošću, primjerice informativnim kampanjama. Međutim, takve društvene mreže i digitalne aplikacije i alati mogu biti korisni i za motiviranje i održavanje tjelesne aktivnosti stanovništva;

¹⁴ Kako su definirani u Zaključcima Vijeća o ulozi trenera u društvu, SL C 423, 9.12.2017., str. 6.

¹⁵ Primjeri uključuju neprimjerene metode treniranja, ulogu *influencera* u području sporta i fitnessa, učinak društvenih medija na poimanje vlastitog tijela i oglašavanje proizvoda za poboljšanje učinka.

21. kad je riječ o razvoju vještina, neformalnom i informalnom učenju te volontiranju,
- a) nastoje pružiti kvalitetne i priznate prilike za izgradnju vještina za voditelje osposobljavanja, trenere i volontere, uključujući one koji rade u neformalnom okruženju, s naglaskom na vještinama kretanja, sigurnosti i uživanju;
 - b) razmotre stvaranje poticaja za trenere i volontere iz organiziranog sporta kako bi doprinijeli nizu sportskih praksi i, prema potrebi, prepoznali njihove napore, primjerice počasnim certifikatima, nagradama ili javnim priznanjima;
 - c) potiču bavljenje sportom u vlastitoj organizaciji u neformalnom i informalnom okruženju za učenje, posebno među djecom i mladima koji mogu naučiti nove vještine putem rekreativnih tjelesnih aktivnosti, razviti osnovne vještine potrebne za sudjelovanje u organiziranom sportu i naučiti kako se sigurno baviti sportom;
22. kad je riječ o prostornom planiranju i infrastrukturi,
- a) podupiru politike kojima se promiče stvaranje održive i pristupačne javne infrastrukture, kao što su parkovi, staze, igrališta i aktivni prostori¹⁶, gdje je stanovništvu praktično sudjelovati u sportu u vlastitoj organizaciji;
 - b) promiču međusektorsku suradnju javnih tijela, sportskog pokreta i drugih relevantnih dionika kako bi se poboljšala integracija sportske infrastrukture u politike prostornog planiranja u svrhu stvaranja prostora u kojima se lako može baviti svim vrstama sporta i tjelesne aktivnosti i u kojima su ti sportovi i tjelesna aktivnost lako dostupni;

¹⁶ Takva infrastruktura često je obilježena inovacijama, fleksibilnošću i modularnošću i može se nalaziti na različitim lokacijama ovisno o dnevnoj rutini pojedinca.

- c) nastave promicati aktivnu mobilnost, poput hodanja, vožnje biciklom i drugih oblika aktivnog svakodnevnog putovanja, kao i razvoj biciklističkih staza i staza prilagođenih pješacima;
- d) ako je to moguće, pomažu da javna sportska infrastruktura bude pristupačna pojedincima koji sudjeluju u sportu u vlastitoj organizaciji;
- e) potiču integraciju regionalnog razvoja sporta, uključujući sportsku infrastrukturu u gradskim četvrtima, putem Europskog fonda za regionalni razvoj;

23. kad je riječ o digitalnim rješenjima,

- a) promiču upotrebu digitalnih platformi za bolje širenje informacija i poboljšanje vidljivosti prilika za bavljenje sportom i sportskih objekata među stanovništvom, na primjer informacija o dostupnosti, stanju ili stopi popunjenosti;
- b) istraže prikupljanje i upotrebu podataka u svrhu mapiranja i procjene sportskih aktivnosti pojedinaca uključenih u sport u vlastitoj organizaciji te njihovih potencijalnih potreba;

POZIVAJU KOMISIJU DA:

- 24. nastavi promicati sve oblike sudjelovanja u sportu putem Europskog tjedna sporta i budućih kampanja za podizanje svijesti povezanih s promicanjem sporta i tjelesne aktivnosti;
- 25. omogući rasprave na europskoj razini o inicijativama i primjerima dobre prakse kako bi javna tijela i sportske organizacije mogli surađivati s pojedincima uključenima u sport u vlastitoj organizaciji;

26. kad je riječ o prostornom planiranju i infrastrukturi,

- a) nastavi promicati iskorištavanje postojećih mogućnosti financiranja, osobito u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj, fonda ESF+, programa LIFE i Mehanizma za oporavak i otpornost, kako bi se dodatno razvili pristupačni i održivi javni prostori i sportska infrastruktura, u skladu s europskim zelenim planom;
- b) podiže svijest o inicijativi SHARE 2.0, čiji je cilj strukturirati i ojačati suradnju i razmjenu znanja o pristupu financijskim sredstvima EU-a, zdravlju, inovacijama i održivosti;

27. kad je riječ o dostupnosti dokaza i podataka,

- a) uzme u obzir sport u vlastitoj organizaciji u budućim istraživanjima i studijama kako bi se doprinijelo dostupnosti vrijednih podataka o trenutačnim trendovima i sportskim praksama povezanim sa sportom u vlastitoj organizaciji;
- b) nadoveže se na izvješće Komisije iz 2021. naslovljeno „Evidentiranje primjera inovativne prakse u EU-u za promicanje sporta izvan tradicionalnih struktura”¹⁷ u kojem se objašnjava kako se bavljenje sportom razvija u današnjem društvu i kako se sportski pokret prilagođava tom razvoju razmatranjem i praćenjem daljnjih kretanja, među ostalim u kontekstu provedbe Preporuke o tjelesnoj aktivnosti korisnoj za zdravlje¹⁸;

¹⁷ Europska komisija, Glavna uprava za obrazovanje, mlade, sport i kulturu, *Mapping of innovative practices in the EU to promote sport outside of traditional structures – Final report to the European Commission* (Evidentiranje primjera inovativne prakse u EU-u za promicanje sporta izvan tradicionalnih struktura – Završno izvješće Europskoj komisiji), Ured za publikacije, 2021.

¹⁸ Preporuka Vijeća od 26. studenoga 2013. o međusektorskom promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje, SL C 354, 4.12.2013., str. 1.

POZIVAJU SPORTSKI POKRET I DRUGE RELEVANTNE DIONIKE DA:

28. nastave surađivati s javnim tijelima na osmišljavanju sportskih politika kojima se odgovara na sve oblike bavljenja sportom, uključujući sport u vlastitoj organizaciji, te prilagode raspon ponuđenih sportova najnovijim trendovima u načinu života i novim očekivanjima stanovništva;
 29. nastave surađivati u vezi s načinima dijeljenja resursa (objekti i oprema) s osobama koje nisu članovi sportskih klubova kako bi se promicalo sudjelovanje u sportu i tjelesnoj aktivnosti u neformalnom okruženju;
 30. organiziraju sportska događanja na razini zajednice koja uključuju i natjecanja i rekreativne sportske aktivnosti te promiču oblike mentorstva koje treneri i sportaši pružaju pojedincima koji sudjeluju u sportu u vlastitoj organizaciji (na primjer u vezi sa smjernicama za sigurnost ili treniranje);
 31. potiču sportske klubove da uključe elemente fleksibilnosti kako bi se pojedinci mogli slobodno baviti sportom bez rasporeda, rezervacija ili potrebe za sudjelovanjem u timu;
 32. potiču razvoj niza rekreacijskih sportskih aktivnosti u sportskim klubovima kako bi se diversificirale njihove aktivnosti i privukli novi sudionici.
-

REFERENTNI DOKUMENTI:

- Zaključci Vijeća o ulozi trenera u društvu, SL C 423, 9.12.2017., str. 6.
- Rezolucija Vijeća o planu rada Europske unije u području sporta 2021. – 2024., SL C 419, 4.12.2020., str. 1.
- Zaključci Vijeća o učinku pandemije bolesti COVID-19 i oporavku sektora sporta, SL C 214I, 29.6.2020., str. 1.
- Zaključci Vijeća o promicanju međusektorske suradnje u korist sporta i tjelesne aktivnosti u društvu, SL C 419, 4.12.2020., str. 18.
- Zaključci Vijeća o cjeloživotnoj tjelesnoj aktivnosti, SL C 501I, 13.12.2021., str. 1.
- Zaključci Vijeća o sportu i tjelesnoj aktivnosti, obećavajućim alatima za promjenu ponašanja radi održivog razvoja, SL C 170, 25.4.2022., str. 1.
- Zaključci Vijeća o održivoj i pristupačnoj sportskoj infrastrukturi, SL C 494, 28.12.2022., str. 1.
- Europska komisija, Glavna uprava za obrazovanje, mlade, sport i kulturu, *Mapping of innovative practices in the EU to promote sport outside of traditional structures – Final report to the European Commission* (Evidentiranje primjera inovativne prakse u EU-u za promicanje sporta izvan tradicionalnih struktura – Završno izvješće Europskoj komisiji), Ured za publikacije, 2021.
- Europska komisija, Posebno istraživanje Eurobarometra br. 525, *Sport and Physical Activity* (Sport i tjelesna aktivnost) (2022.), 2668 / SP525, rujan 2022.